

B.A. Semester - 2 (CBCS) Examination
March/April - 2024 (As Per Syllabus Year-2016)
SANSKRIT P4 PANCHTANTRA-MITRABHED (CORE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- प्रश्न-१ (अ) नीचेनामांथी कोछपण्ण वे गधपंडोनुं भाषांतर करो. (०८)
- Que.-1(A) Translate any two of the following paragraph. (08)
- 1) कस्मिन्श्चन्नगराभ्यासे केनापि वणिकपुत्रेण तरुखण्डमध्ये देवायतनं कर्तुमारब्धम् । तत्र च ये कर्मकराः स्थपयत्यादयः, त मध्याह्नवेलायामाहारार्थं नगरमध्ये गच्छन्ति । अथ कदाचित्तानुषङ्गिकं वानरयुथमितचेतश्च परिभ्रमदागतम् । तत्रेकस्य कस्यचिच्छिस्पिनोदर्थस्काटितोडजनवृक्षदारुमयः स्तम्भः रवदिर- कीलकेन मध्यनिहितेन तिष्ठति । एतस्मिन्नन्तरे ते वानरास्तरुशिखरप्रासादश्रुकादारुपर्यन्तेषु यथेच्छया क्रीडितुमारब्धाः ।
 - 2) कश्चिद् गोमायुर्नाम् शृंगालः शुक्लामकण्ठो इतस्ततः परिभ्रमन् वने सैन्यद्वायसग्रामभूमिष्यत् । तस्यां च दुन्दुभेः पतितस्य वायुवशद्वल्लीशाखाग्रैर्हन्यमानस्य शब्दमश्रुणोत् । अथ सुभितरुदयशिशन्तयामास अहो, विनिष्टोऽस्मि । तद्यावन्नास्य प्रोच्चरितशब्दस्य द्रष्टिगोचरे गच्छामि, तावदन्तयो व्रजामि । अथवा नैतद्ध्युते सहसैव ।
 - 3) अस्ति कस्मिंश्चिच्छिच्छदेशे महान्यग्रोधपादयः । तत्र वायसदम्यति प्रतिवसति स्म । अथ तयौ : प्रसवकाले वृक्षविवरान्निष्क्रमय कृष्णसर्थः सदैव तदपत्यानि भसयति । ततस्तौ निर्वेदादन्यवृक्षमूलनिवासिनं प्रियसुद्रदं शृगालं गत्वोचतुः भद्र, किमेवंविधे सगजातआवयोः कर्तव्यं भवति । एवं तावद् दुष्टात्मा कृष्णसेर्यो वृक्षविवरान्निर्गत्यावयोर्बालकान् भक्षयति ।
 - 4) कस्मिंश्चिदने भासुरको नाम सिंहः प्रतिवसति स्म । अयासौ- वीर्यातिरेकान्तित्यमेवानेकान्मृगशशकादीन् व्यापाद्यन्नोपरराम । अयान्येधुस्तवदनजाः सर्वे सारङगवराहमहिषशशकादयो मिलित्वा तमभ्युपेत्य प्रोचुः- स्वामिन्, किमनेन सकलमृगछेन नित्यमेव, यतस्तवैकेनापि मृगेण तृप्तिर्भवति ततक्रियतामस्मभिः सह समदधर्मः । अद्य प्रभूति तवात्रोपविष्टस्य जातिक्रमेण प्रतिदिनमेको मृगो भसणर्थं समेष्यति । एवं कृते तव तावत्प्राणयात्रा कलेशं विनापि भविष्यति, उस्माकं च पुनः सर्वोच्छेदनं न स्यात् ।
- प्रश्न-१ (ब) नीचेनामांथी कोछपण्ण वे संदर्भसहित समझावो. (०६)
- Que.-1(B) Explain with reference to the context. (06)
- 1) उद्योगिनं सततमत्र समेति लक्ष्मीः ।
 - 2) किमसाध्यं बुद्धेस्ति ।
 - 3) प्रायेणघममध्यमोतमगुणः संसर्गात् जायते ।
 - 4) न स्वभावोडत्र मत्वानां शक्यते कर्तुमन्यथा ।
- प्रश्न-२ प्राचीन भारतीय साहित्यमां प्राणीकथानी उपादेयता ज्ञावो. (१४)
- Que.-2 Necessary of fable in an ancient Indian Literature. (14)
- अथवा / OR
- प्रश्न-२ पंचतंत्रकारनी शैली विशे विस्तृत नोध लप्पो.
- Que.-2 Write a detailed note on the style of the author of पंचतन्त्रम्.

- પ્રશ્ન-૩ પંડીત વિષ્ણુશર્માના જીવન, સમય અને કવન વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૪)
Que.-3 Write a detailed note on पण्डित विष्णुशर्मा's Life, Time and Literary Works. (14)
અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૩ પંચતંત્રનું સાહિત્યકૃતિ તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.
Que.-3 Evaluate literary from of पंचतन्त्रम्.
પ્રશ્ન-૪ મિત્રભેદમાં નિરૂપિત સેવકધર્મ વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૪)
Que.-4 Gves a brief note about 'सेवकधर्म' which is part of 'मित्रभेद'. (14)
અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૪ "પંચતંત્રની કથાઓ આદર્શ જીવનનું ચિત્ર રજૂ કરે છે." આ વિધાન સમજાવો.
Que.-4 Justify the statement stories of 'पंचतन्त्रम्' present ideal picture of life.
પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
Que.-5 Wite a short notes on any two of the following. (14)
1) 'पंचतन्त्रम्' शीर्षकम् ।
2) बक-कर्कटयोः कथा ।
3) मंदसर्पिणि- मत्कुण कथा ।
4) अतिथिसत्कारः ।
